

Віра Кандинська

Глядачів, налаштованих на авторське кіно, прем'єра двосерійного кінофільму Олега Бійми відверто розчарувала.

«Прощання з Каїром»

■ Кадри з фільму «Прощання з Каїром». Режисер Олег Бійма. «Укртелефільм». 2002.

Мало не з перших кадрів «Прощання з Каїром» викликає в пам'яті цілу низку комерційних російських фільмів, що являють собою міцний коктейль із детективу, трилера, бойовика й мелодрами, штампований кінопродукт, призначений масовому споживачеві. Автори цих картин механічно переносять шаблонні характери й ситуації, вироблені й затерті американським масовим кінематографом, на цілком відмінні російські терени, не дбаючи про елементарну правдоподібність (яка суто розважальному фільмові ні до чого). Потроху згадана тенденція приживається й в українському кіно. Провісником її став телесеріал Анатолія Матешка «День народження Буржуя». Як правило, наші фільми такого спрямування лише більш чи менш вдало наслідують фільми російські, в свою чергу скопійовані з американських картин, що не заважає їм набувати популярності в широких глядацьких колах як засіб для зняття напруження після важкого робочого дня.

«Прощання з Каїром» Олега Бійми цілком вкладається в стандарти означеного комерційного розважального кіно. Сюжет картини, знятої за мотивами повісті Володимира Яворівського «Варвара серед варварів», розгортається одразу в кількох часових і просторових планах, окремі гострі епізоди, розміщені в незвичному порядку, що дає змогу тримати глядача в постійному напруженні. Одна з головних сюжетних ліній – історія привабливої блондинки Варвари (Олена Сікорська), яка разом із сином Андрійком (Андрій Цішкевич) змушена рятуватися від бандитів, що викрали її чоловіка, бізнесмена Варфоломія (Олексій Богданович). Зі вставних епізодів, якими перемежовано сцени втечі, глядач дізнається про минуле цього подружжя: колишньої медсестри й пожежника, який став інвалідом внаслідок ліквідації аварії на ЧАЕС, а потім, покинувши цю роботу, пішов у комерцію і досяг чималих успіхів. Всупереч песимістичним прогнозам лікарів майже дивом у героїв народився син. Проте щастя тривало недовго: у Варфоломія з'явилися конкуренти-бандити, що прагнули будь-якими засобами зруйнувати його бізнес. Це спричинило розлад у родині: Варфоломії знайшов собі коханку Віку (котра пізніше виказала його бандитам, на

яких працювала), Варвара зрадила чоловіка із суперменом Гогою (Сергій Романюк), якого зустріла під час відпочинку в Єгипті. Маленький Андрійко, заставши матір у ліжку з Гогою, внаслідок стресу втратив мову. Паралельно з двома вищезазначеними історіями розгортаються пригоди пораненого бандитом Варфоломія, якому вдалося втекти від викрадачів і знайти тимчасовий прихисток у лісі, де його доглядає Марія (Тетяна Кобзар), жінка з ближнього села, яка стала випадковим свідком його втечі. Варфоломії нагадує Марії перше кохання – Василя, безвинно вбитого хуліганами на її очах (ця історія також влітається в канву фільму). Коли ж викрадачі таки знаходять Варфоломія й піддають його тортурам, Марія приходить на допомогу, розстрілявши бандитів із рушниці. Тим часом Варварі вдається втекти від переслідувачів. Не маючи де подітися з дитиною без грошей, вона вирішує піти в офіс до Гоги (адресу якого він дав їй на прощання). Там її зустрічає Віка (Світлана Прус), секретарка Гоги, Варфоломієва коханка. Через муки сумління вона щойно застрелила Гогу, який і виявився загадковим конкурентом Варфоломія. Варвара з дитиною чимдуж поспішає до чоловіка. Побачивши батька побитим, прикутим до стовпа, Андрійко в розпачі кидається до нього й починає говорити. В цей час Марію в наручниках везуть до міліції. Таким чином усі сюжетні лінії переплітаються й знаходять своє завершення. Треба віддати належне авторів: композиція фільму струнка, з окремих історій вибудовано чіткий сюжет, що в сучасних українських картинах зустрінеш нечасто. При цьому події і характери, в традиціях масового кіно, неприховано надумані. Рятую картину переконлива гра акторів, особливо Тетяни Кобзар (сцени з її участю, як на мене, найкращі у фільмі), а також хвилюючі музичні композиції Володимира Гронського.

Таким чином, в українському кінематографі з'явилася ще одна комерційна картина «для глядача». Питання лише в тому, чи витримає вона конкуренцію з американськими фільмами такого спрямування, широко й різноманітно представленими в наших кінотеатрах.